

KEMIJSKA INDUSTRIJA: KLJUČNA SPOROČILA OBLIKOVALCEM POLITIK

marec 2022

Kemijska industrija v Sloveniji (2020)

20 – Proizvodnja
kemikalij, kemičnih
izdelkov

22.1 – Proizvodnja
izdelkov iz gume

21 – Proizvodnja
farmaceutskih surovin
in preparatov

22.2 – Proizvodnja
izdelkov iz plastičnih
mas

811 gospodarskih družb

31.600 zaposlenih

6,4 mrd EUR prihodkov

81 % prodaje je v tujini

616 mio EUR neto čistega dobička

75.000 EUR dodane vrednosti / zaposlenega

Kemijska industrija je ključna za zeleni prehod celotne družbe - ponuja in razvija trajnostne rešitve za številne izzive sodobnega časa

Kot tako imenovana **omogočitevna industrija**, kemijska industrija zagotavlja vitalno pomembne materiale, surovine, tehnologije in izdelke za ostalo predelovalno industrijo, gradbeništvo, kmetijstvo, obrt, zdravstvo, veterino in končne potrošnike. Mednarodni in evropski strateški dokumenti jo označujejo kot **generator razvoja**. Da bo še naprej lahko igrala zeleno vlogo, se mora tudi sama preobraziti in pri tem **potrebuje vsestransko podporo**.

Uresničevanja Evropskega zelenega dogovora, posledice še trajajoče korona krize ter številni izzivi posledic vojne v Ukrajini zahtevajo korenite spremembe v družbi in gospodarstvu. Vzpostavljajo se nove in spreminjajo obstoječe dobavno-prodajne verige. Nujno je, da se tudi slovenska kemijska industrija primerno umesti vanje.

Da bi zagotovili hitro preobrazbo kemijske industrije in njen najboljši možni prispevek k uresničevanju ambicioznih ciljev zelenega dogovora z inovativnimi izdelki in rešitvami, **izpostavljam**o:

Ohraniti in pridobiti je treba kakovostne **kadre**: nujni so nižja obremenitev plač in drugih plačil, pospešitev postopkov za zaposlovanje tujcev ter poseben projekt za nadgradnjo kompetenc kadrov kemijske industrije. Predvidene tektonske spremembe v družbi zahtevajo povsem nova kompleksna znanja. Potrebe po kadrih in njihovih kompetencah so v kemijski industriji specifične, t.j. v veliki meri drugačne kot v drugih panogah.

Zeleni dogovor mora spremljati spodbudna in celostna industrijska strategija v obliki **načrta za zeleni prehod kemijske industrije (t.i. Transition Pathway)** s prilagojeno realistično časovnico.

Pričakujemo ne zgolj revizijo in nadgradnjo, temveč tudi smiselno **prenovo in poenostavitev zakonodaje o kemikalijah in okoljske zakonodaje**, pri čemer se upošteva načrt za zeleni prehod kemijske industrije – dogovor z industrijo o realni intenzivnosti uvajanja sprememb.

Sektorski načrti, vključeni v podnebno zakonodajo, so zelo pomembni za doseganje podnebne nevtralnosti do leta 2050. Z njimi bi spodbudili preobrazbo in konkurenčnost ter preprečili selitev industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU. Podpiramo prizadevanja za **energetsko neodvisnost Slovenije**. Ključnega pomena je **hiter dostop do nizkoogljične energije po konkurenčnih cenah**. Zapiranje energetskih obratov na fosilna goriva naj se načrtuje šele po vzpostavitvi količinsko zadostnih kapacitet alternativnih virov.

Za uvajanje vodikovih tehnologij, zajemanje/shranjevanje/uporabo ogljika, energetsko izrabo odpadkov in recikliranje materialov sta potrebna **ustrezna (nacionalna) infrastruktura in zakonodajni okvir**, ki to omogočata. Z izjemo največjih držav, so nacionalni viri preveč omejeni za tako izjemno velike naložbe. V ta namen bi Slovenija morala pridobiti bistveno več sredstev EU.

Podjetjem, ki vlagajo v krožne tehnologije in s tem zmanjšujejo porabo energije ter surovin, naj se namenijo **olajšave pri plačilu dajatev**.

Da bi zagotovili hitro in učinkovito porabo razpoložljivih projektih sredstev EU, naj se **postopki pridobivanja okoljskih in drugih potrebnih dovoljenj bistveno poenostavijo in pospešijo**: izdaja na enem mestu in hitra obravnava (zeleni pas) za zelene/krožne industrijske naložbene projekte. Razpoložljiva sredstva EU naj se v tej večplastno krizni situaciji namenijo izključno za prednostna področja, ki so ključna za delovanje gospodarstva in drugih vitalnih sektorjev.

Znatna projektna sredstva na ravni EU naj bodo namenjena izključno kemijski industriji (vključno s farmacijo, plastiko in gumo) in njeni vrednostni verigi/ekosistemu, da se olajša njena preobrazba in izkoristi njen potencial ter vpliv na zeleni prehod celotne družbe.

Pri določanju evropskih strateških oz. zakonodajnih ciljev in rokov naj se **upoštevajo razlike v možnostih uprave in gospodarskega sektorja različnih držav članic**. To je izjemno pomembno, saj so manjše države pri tem posebej občutljive – evropsko načelo, da »nihče ne sme biti puščen zadaj«, naj ne bo samo na papirju, ampak naj se dejansko upošteva.